

Restaurar una joia

El projecte per a la rehabilitació de l'antic cementiri marí de l'Escala, construït entre 1835 i 1932, va ser una de les obres seleccionades pel jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2019

TEXT **ALFONS PETIT**

Hem acabat les obres de rehabilitació del cementiri vell de l'Escala, també conegut com a Cementiri marí. Hem recuperat l'esplendor d'aquesta petita joia de l'arquitectura popular, catalogada com a BCIN. Agrair la col·laboració d'en Gaietà Bigarós, tècnic de l'Ajuntament i la feina de Patrimoni Intel·ligent, la constructora, que ha entès la feina delicada que suposava aquesta obra». L'estudi d'arquitectura barceloní Ar47, integrat per Robert Aparicio, Roger Jornet i Sílvia Ollé, anunciava amb aquesta publicació al seu web, el passat mes de gener, la finalització d'un projecte molt sensible, i l'èxit del qual ja havia avalat el jurat dels Premis d'Arquitectura de les comarques de Girona 2019, que el va incloure entre les obres seleccionades precisament en la categoria de rehabilitació.

A la seva pàgina a internet, Aparicio, Jornet i Ollé ofereixen molta informació sobre aquesta actuació, les obres de la qual es van iniciar el mes de setembre del 2018. D'entrada, hi expliquen algunes de les seves principals característiques: «El cementiri vell de l'Escala, també anomenat cementiri marí, és un petit recinte clos que ha quedat pràcticament congelat en el temps. Es tracta d'un cementiri rectangular, de petites dimensions, un conjunt d'estil neoclàssic, amb una arquitectura senzilla, popular i mediterrània, de pa-

rets emblanquinades amb calç i paviments ceràmics».

En el mateix text, els arquitectes fan alguns apunts sobre la història del cementiri, que va quedar clausurat el 1970, i sobre la seva distribució: «El cementiri es construeix en diverses fases, durant un període de més de 100 anys, des del 1835, en què es construeix el primer recinte, fins al 1932, en què es tanca l'atri d'accés. El cementiri està organitzat en tres recintes consecutius, buscant recolliment i intimitat. Un dels seus factors d'interès és la claredat tipològica. De geometria rígida i de jardineria controlada, té en el nínxol la unitat funcional i tipològica, a partir del qual s'organitza el cementiri. El nínxol és quelcom mínim i racional, realitzat amb tècniques populars. El cementiri vell de l'Escala és un dels exemples més clars unitaris i millor conservats del Neoclassicisme a Catalunya».

Aparicio, Jornet i Ollé insisteixen en la importància del nínxol per a la configuració del cementiri, abans de començar a explicar els objectius de la seva intervenció: «La coherència del model i el manteniment de la tipologia del nínxol doble en tot el conjunt, permet una lectura unitària de tot el recinte, de gran bellesa i senzillesa. La unitat està constituïda per la superposició en alçada de dos o tres sepulcres segons el cas, i rematades amb un timpà central i dos petits elements arrodonits, adossats al timpà que donen continuïtat al conjunt i articulen cada unitat formal amb la següent».

En aquest sentit, apunten que, abans de posar en marxa la rehabilitació, i en col·laboració amb el despatx d'urbanisme de Territoris XLM, «es realit-

za un estudi de cada element constructiu que configura el conjunt, i de les seves patologies. Les actuacions principalment són de manteniment i consolidació dels diferents elements, essent molt pocs els elements reestructurats, reconstruïts o reintegrats dins el conjunt».

En el mateix escrit, els arquitectes apunten que «hem tingut la sort de comptar amb la col·laboració, durant l'obra, d'en Gaietà Bigarós, aparellador municipal que ens ha ajudat en la direcció d'execució, i amb el treball, delicat i respectuós, de la gent de Patrimoni Intel·ligent, amb els quals hem pogut recuperar l'esplendor d'aquesta joia, amb una actuació senzilla i delicada. Ara sols queda cuidar-la, disfrutar-la i mantenir-la».

Fitxa tècnica

► **Projecte:** Rehabilitació del cementiri vell.

► **Municipi:** L'Escala.

► **Autors:** Ar47, s.c.c.l.p. (Robert Aparicio, Roger Jornet i Sílvia Ollé).

► **Col·laboradors:** Territoris XLM, urbanisme.

► **Contractista:** Patrimoni Intel·ligent, s.l.

► **Promotor:** Ajuntament de l'Escala.

► **Fotografia:** Lluís Bernat.